

Jäsenten valitseminen Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen sairaanhoitopiiriin kuntayhtymän valtuustoon

KH 21.06.2021 § 244

Valmistelija hallintopäällikkö Outi Kääriäinen:

Kuntalain 58 §:ssä on seuraava säännös kuntayhtymän toimielimistä:

"Kuntayhtymän päätösvaltaa käyttää yhtymävaltuusto tai yhtymäkokous. Jäljempänä 61 §:ssä tarkoitettu yhdessä toimielimen kuntayhtymässä päätösvalta jakautuu jäsenkunnille ja kuntayhtymän toimielimelle perussopimuksessa sovituin tavoin. Kuntayhtymällä voi olla myös muita perussopimuksessa sovittuja toimielimiä.

Kuntalain 58 § mukaan kuntayhtymän muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen toimielinten kokoonpano on sovitettava sellaiseksi, että se vastaa jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kuntavaaleissa saamaa ääniosuutta kuntayhtymän alueella vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti."

Kuntalain 59 §:n mukaan yhtymävaltuustoon sovelletaan, mitä valtuustosta säädetään. Yhtymävaltuuston jäsenet valitsee kunta perussopimuksessa sovitulla tavalla. Yhtymäkokouksen käyttäessä ylintä päätösvaltaa 60 § kokous on pidettävä vähintään kaksi (2) kertaa vuodessa. Yhtymäkokousedustajan kuhunkin kokoukseen erikseen valitsee jäsenkunnan kunnanhallitus tai jäsenkunnan valtuuston päättämä kunnan muu toimielin.

Yhtymäkokouksen julkisuuteen sovelletaan, mitä valtuuston kokouksen julkisuudesta säädetään 101 §:ssä. Yhtymäkokousedustajan esteellisyyteen sovelletaan, mitä valtuutetun esteellisyydestä säädetään 97 §:ssä.

Kuntalain 76 §:n mukaan "vaalikelpoinen kuntayhtymän toimielimiin on henkilö, joka 71 §:n mukaan on vaalikelpoinen kuntayhtymän jäsenkunnan luottamustoimeen. Vaalikelpoinen ei kuitenkaan ole 72 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu henkilö eikä saman kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö.

Vaalikelpoinen muun kuin 58 §:n 1 momentissa tarkoitettuna toimielimen jäseneksi ei ole myöskään henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle toimielimessä tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa."

Kuntayhtymän perussopimuksessa voidaan sopia, että kuntayhtymän muun toimielimen kuin yhtymäkokouksen jäsenten ja varajäsenten tulee olla jäsenkuntien valtuutettuja.

Peruskunnan toimielimiä koskevia erityisiä vaalikelpoisuusvaatimuksia ei sovelleta kuntayhtymän toimielimiin, vaan niistä säädetään edellä mainitussa kuntalain 76 §:ssä erikseen.

Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussäännön mukaan valtuuston jäsenmäärästä ja äänivallan perusteista on voimassa, mitä erikoissairaanhoitolain 16 §:ssä ja 17 §:ssä on säädetty.

Erikoissairaanhoitolain (1062/1989) 16 §:n mukaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuuston kokoukseen valitaan jäseniä kunnan asukasluvun viimeksi toimitetun henkikirjoituksen mukaan seuraavasti:

Kunnan asukasluku viimeksi toimitetun henkikirjoituksen mukaan	Jäsenten lukumäärä
2 000 tai vähemmän	1
2 001-8 000	2
8 001-25 000	3
25 001-100 000	4
100 001- 400 000	5
400 001 tai enemmän	6

Lain 17 §:n mukaan jäsenkunnan valitsemien jäsenten yhteinen äänimäärä valtuuston kokouksessa määräytyy kunnan viimeksi toimitettuun henkikirjoitukseen perustuvan asukasluvun mukaan siten, että kunnan valitsemilla jäsenillä yhteensä on yksi ääni jokaista alkavaa 1 000 asukasta kohti. Äänimäärä voi kuitenkin olla enintään viidennes kaikkien jäsenkuntien valitsemien jäsenten yhteenlasketusta rajoittamattomasta äänimäärästä. Kunnan valitsemien jäsenten yhteinen äänimäärä jakautuu tasan heistä saapuvilla olevien kesken.

Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän jäsenkunnat ovat Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola, Tornio ja Ylitornio.

Tasa-arvolain vaatimukset

"Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentti, joka kuuluu seuraavasti:

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 a §:n1 momentin mukaan valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Sukupuolikiintiö koskee kaikkia kunnan toimielimiä lukuun ottamatta kuntien valtuustoja, jotka valitaan yleisillä vaaleilla. Kunnan toimielimiä ovat kuntalain 30 §:n mukaan valtuuston lisäksi kunnanhallitus ja sen jaostot, lautakunnat tai valiokunnat ja niiden jaostot, johtokunnat ja niiden jaostot sekä toimikunnat. Lain mukaan sukupuolikiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske."

Suomen Kuntaliiton yleiskirjeen nro 19/80/2012 mukaan tasa-arvolain muutos tuli voimaan 1.6.2005 ja kiintiövaatimus ulotettiin myös "kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimiin". Käytännössä tämä tarkoittaa myös niitä toimielimiä, joihin jokainen kunta valitsee omat jäsenensä, esimerkiksi kuntayhtymän yhtymävaltuustoa. Kiintiövaatimuksen täyttäminen edellyttää ennakoitua käytäviä kuntien neuvotteluja.

OHEISAINEISTO: Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussopimus

KAUPUNGINJOHTAJA TIMO NOUSIAINEN:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että se valitsee toimikaudeksi 2021-2025 Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuustoon kolme (3) varsinaista jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen.

KAUPUNGINHALLITUS:

Hyväksyttiin siirrettäväksi kaupunginvaltuuston päätöksentekoon.

LISÄTIEDOT:

Perusturvajohtaja Leena Karjalainen, 040 554 9270

TÄYTÄNTÖÖNPANO:

Muutoksenhakuna kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen kunnallisvalitus.

Otteet kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen:
nimetyt jäsenet ja varajäsenet
LPSHP :n kuntayhtymän kirjaamo
LPSHP :n jäsenkuntien kirjaamot

KV 16.08.2021 § 113
681/00.00.01.00/2021

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto päättää:

valita toimikaudeksi 2021-2025 Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuustoon kolme (3) varsinaista jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen.

Päätös

Kaupunginvaltuusto jätti yksimielisesti asian toistaiseksi pöydälle.
